

La recuperació de l'escriptor italià Massimo Bontempelli

Un divertiment perturbador

L'ANY 1935 es publicà a Barcelona una traducció catalana de "La Donna dei miei sogni", de Massimo Bontempelli. Va editar-la en Josep Janés i Olivé en la seva col·lecció "Quiderns literaris", i tot em fa creure —vaig conèixer l'empresa de prop— que el tiratge devia ésser molt modest. No recordo si aquell llibre de contes va produir gaire impressió entre els lectors i els escriptors catalans d'aquella època, però sempre he tingut present l'efecte que em va causar a mi.

Ara, amb els elements de judici que proporciona el pas del temps, sospito que Massimo Bontempelli no fou pas prou valorat, ni tan sols al seu país. Ho diu perquè en el monumental diccionari literari Bompiani, "d'obres i personatges de tots els temps i de tots els països", quinze volums redactats quasi íntegrament per crítics i erudits italians, el nom de Bontempelli només mereix quatre ratlles a la versió en espanyol publicada l'any 1960. I no pas amb entrada pròpia, sinó al peu de l'article dedicat a "Venecia salvada", per a informar que Bontempelli mantenia a Thomas Otway l'argument de la seva tragèdia "Venezia salva". Com què l'edició en espanyol era autoritzada i cal pensar que assessorada per l'autor original, es pot creure que aquest ja ho trobava bé.

A la mateixa GEC, l'autènció

concedida a Bontempelli és escassa: sis ratlles i l'esment de tres títols, un llibre de poesia, una obra de teatre i una novel·la, sense cap referència als seus contes. Tantmateix, actualment es considera que Bontempelli fou precursor i un dels representants més significatius del realisme màgic, un moviment que després de donar la volta al món va retornar a Europa amb un gran èxit, a través de l'anomenat "boom" de la literatura llatoamericana.

Incisiu i mordaç

Gràcies a l'editorial osonenca "Eumo", els lectors catalans poden reprendre contacte amb un escriptor que es mereix més atenció de la que li ha estat concedida. "La vida intensa" ens és presentada amb un subtítol suggestiu: novel·la d'aventures. Però l'índex ens indica que es tracta de deu novel·les sintètiques, posades cada una d'elles sota el signe d'un mes de l'any, de març a desembre. És una lectura que si es fa amb el paratge pres de tenir una idea concreta d'allò que es o no és "novel·la" —pot ocasionar un notable desconcert, perquè és una critica agudíssima de la novel·la convencional. Bontempelli pregunta: "I aleshores, per a qui escriu questa novel·la?". I respon: "L'escriu per a la posteritat. L'escriu per renovar el

Bontempelli utilitza un joc incisiu i amb freqüència mordaç

La primera traducció catalana d'una obra de Bontempelli —"La Donna dei miei sogni"— va ser publicada l'any 1935 per l'editor Josep Janés i Olivé, aquí en una imatge del 1953. Janés tenia una de les millors col·leccions de literatura en llengua catalana

panorama de la novel·la europea". Aquestes paraules, remarcades per Marinella Mascia Galaterra en un magnífic epíleg, són ben reveladores.

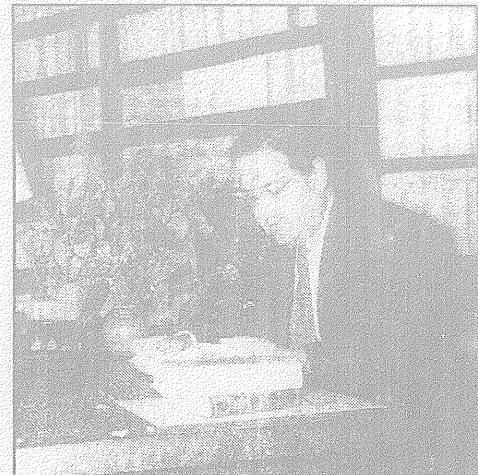
En la novel·la corresponent al mes de setembre, "El meu oncle no era futurista", Bontempelli va acompañar-hi un "Advertiment" que és tota una declaració d'intencions: "D'obres així no n'hi ha a l'antiguitat, ni tampoc a les lletres modernes fins a l'època decadent a França i d'annunziana a Itàlia. Aleshores totes les novel·les eren d'àmbit literari i tots els personatges —encara que es digué

que eren enginyers, pagesos, aviadors, exploradors, agents de canvi i borsa, tramvaires, fabricants d'objectes d'ús o del que fos— en realitat eren tots escriptors. Per una fatal compensació, els seus autors eren sovint quasi analfabetos".

El joc incisiu i amb freqüència mordaç, amunt què Bontempelli baseix la trama de les deu novel·les sintètiques, ofereix una lectura que pot irritar segons quins lectors o provocar l'entusiasme d'altres. En compte entre aquests darrers, gairebé amb una espurna d'apassionament. A vegades se'n dema-

na que diguem el títol de tres llibres que ens siguen preferits per damunt dels altres. És una qüestió que m'amoïna sempre, perquè no em fio de la meva memòria ni de la densitat i l'estensió de les meves lectures, que per poques que siguin m'han complert l'esperit amb més, molts més de tres llibres. Quan em torriom a formular la pregunta —ho crec inevitable— espero que no se'n escaparà "La vida intensa". En tenim, ara, una excel·lent traducció catalana de Fina Figuerola.

PERE CALDERS

60.11

LA BRIGADA ZETA ATACA POR SORPRESA EN EL FRENTE DE LAS 6 TONELADAS

Ahora la Brigada Zeta de IVECO cuenta con otra unidad tremadamente combativa. El nuevo 60.11.

Un camión que avanza por sorpresa en la categoría de seis toneladas.

Con un precio lanzado a la carga. En dos versiones, furgón y chasis cabina.

Con unas prestaciones de alto rendimiento.

Motor de 100 CV. turboalimentado. Inyección directa. Y, por supuesto, todos los avances que han llevado a la Brigada Zeta a ganar el combate diario en el mundo del transporte. Gracias a la estrategia de la rentabilidad.

El nuevo 60.11 ya está en su

amper
CARPINTERÍA DE ALUMINIO
ANGEL TORRICO
CERRAMIENTO DE GALERIAS
BALCONES Y TERRAZAS
VENTANAS PRACTICABLES
Y CORREDERAS
PUERTAS METALICAS

Pedro IV, 164
08006 Barcelona
309 12 61

LAVANGUARDIA
Lea nuestras páginas de
Política

LECCIONES DE BARCELONA - CICLO
HORIZONTE CIUDAD DE ESPAÑA

Una panorámica excepcional de los maestros.

Miércoles, 1 de junio de 1988. 8 d

Conferencia de

Diego Gracian

Catedrático de Historia de la M...
de la Universidad Complutense de

PROBLEMAS ÉTICOS DE LAS
DE LA VIDA.

For
El p
“F
Aquesta
apareix a
de l'últim
Nouvel
cient que
sobre el t
es mostra
per la res
necessitat
d'amagrina
nera com
ces. La crisi
l'auge de
auge inse
cripció o
sintetitzar
corporativa
discurs i
sextanta
questió so
consisten
greix es p
ca que ma
No den
tic que, e
aquest
sorgit a les
vistes lite
el pes ide
debat que
ja vella
apologètic
basada en
i els defen
dels ministr
tats per ef
dors de la
listes, sem
clar als c
cal comp
pastanagu
alguna m
teràries, s
exercici
ajudí a su
la lasticit
de la conc
tivació, e
de les fra
Més er
justos i
modernis
miseries
tarianism
apunten
litat esvel
no necesa
d'estruct
JOSÉ